

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว
และประสบการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู
ของครูมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีวุฒิทางครู

นางสาวพรณี ไศจิสุภร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคศึกษาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-392-5

087108

11663018X

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHING EXPERIENCE, PERSONAL STATUS,
ACADEMIC EXPERIENCE, AND COMPETENCIES BASED TEACHER EDUCATION
OF NORTH-EASTERN REGION SECONDARY SCHOOL TEACHERS
WITHOUT TEACHING CERTIFICATE

Miss Phanee Sojisuporn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถาน-
ภาพส่วนตัว และประสบการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพกับสมรรถนะ
พื้นฐานทางวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่
ไม่มีวุฒิทางครู

โดย

นางสาวพรรณิ โสจิศุภกร

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.ดิเรก ศรีสุโข

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุทิศให้แก่นักวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีฐ มุขนาค)

คณะกรรมการสอววิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

[Signature]
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต)

[Signature]
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพ วิชาญเขียน)

[Signature]
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว และประสมการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู ของครูมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีวุฒิต่างครู
ชื่อผู้เขียน	นางสาวพรรณิ โศจิศุภกร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ศิเรก ศรีสุโข
ภาควิชา	วิจัยการศึกษา
ปีการศึกษา	2526

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว และประสมการณ์ในการเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูใน 3 รายวิชา คือ พื้นฐานการศึกษา หลักการสอนและการเตรียมประสมการณ์ภาคปฏิบัติ และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ของครูที่ไม่มีวุฒิต่างครูกลุ่มตัวอย่างเป็นครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 300 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประสมการณ์ในการประกอบวิชาชีพและเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ และแบบสอบ 3 ฉบับ คือ แบบสอบรายวิชาพื้นฐานการศึกษา แบบสอบหลักการสอนและการเตรียมประสมการณ์ภาคปฏิบัติ และแบบสอบรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา วิเคราะห์ผลการวิจัยโดยการ วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพแต่ละรายวิชา ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม Regression ของ SPSS

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวพยากรณ์ทั้ง 3 กลุ่ม คือ สถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์การประกอบวิชาชีพ และประสบการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูทุกรายวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ระหว่าง .534 ถึง .551 กลุ่มสถานภาพส่วนตัวเป็นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญสามารถพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูได้มากกว่ากลุ่มพยากรณ์อื่น ๆ

2. สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาพื้นฐานการศึกษา สามารถพยากรณ์ได้ด้วยตัวพยากรณ์ 7 ตัว คือ เพศ วุฒิปว.ช. วุฒิปว.ส. วุฒิปริญญาตรี ประเภทโรงเรียนที่ครูสำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา, ประเภทจังหวัดที่ทำการสอน การเข้ารับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยมีค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ 0.131 ($R = 0.361$) และได้สมการในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_1 = 0.087Z_1 + 0.246Z_3 + 0.805Z_4 + 0.832Z_5 \\ + 0.139Z_{22} + 0.156Z_{52} + 0.263Z_{54}$$

3. สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ สามารถพยากรณ์ได้ด้วยตัวพยากรณ์ 4 ตัว คือ สอนศิลปกรรม ประเภทจังหวัดที่ทำการสอน การเข้ารับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช การอ่านตำรารายวิชาพื้นฐานการศึกษาจบมากกว่า 1 เล่ม โดยมีค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ 0.031 ($R = 0.283$) และได้สมการในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_2 = -0.166Z_{36} + 0.139Z_{52} + 0.207Z_{54} - 0.040Z_{64}$$

4. สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา สามารถพยากรณ์ได้ด้วยตัวพยากรณ์ 6 ตัว คือ เพศ ประกอบอาชีพรองนอกเหนือวิชาชีพครู จำนวนปีที่ประกอบอาชีพรอง สอนวิชาคณิตศาสตร์ เข้ารับการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และการอ่านตำรารายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจบมากกว่า

1. เล่ม โดยมีค่าสัดส่วนความแปรปรวนที่พยากรณ์ได้ 0.118 ($R = 0.343$) และ
ข้อเสนอการในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$z'_3 = 0.145z_1 - 0.317z_{14} + 0.189z_{15} + 0.165z_{29} \\ + 0.091z_{54} + 0.109z_{65}$$

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Relationship Between Teaching Experience,
Personal Status, Academic Experience, and
Competencies Based Teacher Education of North-
Eastern Region Secondary School Teachers
without Teaching Certificate

Name Miss Phannee Sojisuporn

Thesis Advisor Derek Srisukho Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1983

ABSTRACT

The study was designed to investigate the relationship between Teaching Experience, Personal Status, Academic Experience and Teachers' Competencies in Foundation of Education, Teaching Method and Measurement & Evaluation.

The sample consisted of 300 North-Eastern region secondary school teachers without Teaching Certificate. The data were collected by one questionnaire and three tests. The multiple correlation model was used to analyze the relationship between these variables and the multiple regression equations for prediction Teachers' Competencies in each field were also analyzed and presented.

The results were as following:

1. Three groups of the predictor variables, Teaching Experience, Personal Status, and Academic Experience were linearly related with every teachers' competencies statistically significance at the .05 level. The multiple correlation between 66 predictors variables and the competencies in Foundation Education, Teaching Method, Measurement & Evaluation were 0.534, 0.543 and 0.551 respectively.

2. The competencies in Foundation of Education were correlated significantly with 7 predictors: sex, lower certificate of vocational education, higher certificate of vocational education, secondary schools from which the teacher graduated, bechelor degree (not in educational field), the location of the province where they teach (which had the higher educational institution), and taking courses in an opened university. The analysis shew that the multiple correlation (R) was 0.361 and the regression equation could be stated as:

$$Z'_1 = 0.087Z_1 + 0.246Z_3 + 0.805Z_4 + 0.832Z_5 + 0.139Z_{22} + 0.156Z_{52} + 0.263Z_{54}$$

3. The competencies in Teaching Method were correlated significantly with 4 predictors: teaching Fine Art, the location of the province where they teach (which had the higher educational institution), taking course in an opened university, and reading more than one Foundation of Educational Text books.

The analysis shew that the multiple correlation (R) was 0.285 and the regression equation could be stated as:

$$Z'_2 = -0.166Z_{36} + 0.139Z_{52} + 0.207Z_{54} - 0.040Z_{64}$$

4. The competencies in Measurement & Evaluation were correlated significantly with 6 predictors: sex, taking another occupation, number of years in taking another occupation, teaching Mathematics, taking courses in an opened university, and reading more than one Measurement & Evaluation Text books. The analysis shew that the multiple correlation (R) was 0.343 and the regression equation could be stated as:

$$Z'_3 = 0.145Z_1 - 0.317Z_{14} + 0.189Z_{15} + 0.165Z_{29} \\ + 0.091Z_{54} + 0.109Z_{65}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งนิสิตเตรียมปริญญาเอก นายจักรกฤษณ์ ส่วราญใจ ที่ได้กรุณาอ่านฉบับร่างวิทยานิพนธ์ครั้งแรก และให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และนิสิตเตรียมปริญญาเอกนายพิศิษฐ์ คัมพวนิช ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประคอง วรรณสุต อาจารย์ ดร. สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริชัย กาญจนวาดี อาจารย์ ดร. ชนิกา รักพลเมือง อาจารย์ประดับ นิลพิงา ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชดี แจ่มเจริญ อาจารย์พิศิษฐ์ คัมพวนิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม ตั้งคพิภพ อาจารย์เพ็ญศรี สว่างเนตร และอาจารย์ทรุเนทร อิชชสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา และให้แบบสอบเพื่อ ปรับปรุงใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาพิจารณาคุณภาพแบบสอบถามและแบบสอบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย คณะครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนิสิตปริญญาโท ภาควิชาวิจัยการศึกษา อาจารย์วันดี วิภาตะนาวัน อาจารย์เพ็ญศรี แจ่มประจักษ์ ตลอดจนญาติผู้ใหญ่ของทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ และชอบใจน้อง ๆ ที่ให้การสนับสนุนในคานทุนการวิจัย และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

พรณี โสจิสุภร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฐ
รายการภาพประกอบ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	1๐
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผลการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	85
ประวัติผู้เขียน.....	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนโรงเรียนและหน่วยตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและเขตการศึกษา... 43
2	พิสัยของคะแนนความยาก และค่าดัชนีอำนาจจำแนก จำแนกตามรายวิชา และจำนวนข้อสอบ..... 46
3	ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (r_{tt}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (S.D.) ของแบบสอบรายวิชาพื้นฐานการศึกษา หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติและการวัดผลประเมินผลการศึกษา..... 47
4	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและค่าน้ำหนักการพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ระหว่างสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์การประกอบวิชาชีพ ประสบการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ สมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู..... 61
5	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัดส่วนความแปรปรวนในการพยากรณ์ (R^2) และค่าน้ำหนักการพยากรณ์ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว (β) ในการพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาพื้นฐานการศึกษา..... 64
6	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัดส่วนความแปรปรวนในการพยากรณ์ (R^2) และค่าน้ำหนักการพยากรณ์ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว (β) ในการพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ..... 65
7	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัดส่วนความแปรปรวนในการพยากรณ์ (R^2) และค่าน้ำหนักการพยากรณ์ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว (β) ในการพยากรณ์สมรรถนะพื้นฐานรายวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา..... 67

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมาย ประสิทธิภาพการเรียนรู้ และกระบวนการประเมินผล.....	2
2	แสดงการเข้าสู่อาชีพครู.....	19
3	แบบการเลือกตัวอย่างในการวิจัย.....	42

คุรุณย์วิทย์ทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย